

שבת דף נח

הגדרת איסטמא: אמר רבי אבהו: ביזיוני. מאי ביזיוני? אמר אביי אמר רב: כליא פרוחי.
 הלכות שקשורות לאיסמטא: תנו רבנן, **שלושה דברים נאמרו באיסמטא: אין בה משום כלאים, ואינה מטמאה בנגעים, ואין יוצאין בה לרשות הרבים. משום רבי שמעון אמרו: אף אין בה משום עטרות כלות.**

פירוש אחר להגדרת כבול (המשך מדף נז): ושמואל אמר: כבלא דעבדא תנן.
קושי: ומי אמר שמואל הכי? והאמר שמואל: יוצא העבד בחותם שבצוארו אבל לא בחותם שבכסותו!

תירוץ: לא קשיא, הא - דעבד ליה רביה, הא - דעבד איהו לנפשיה.
קושי על התירוץ: במאי אוקימתא להא דשמואל - דעבד ליה רביה, בחותם שבכסותו אמאי לא?
תירוץ: דילמא מיפסק, ומירתת ומיקפל ליה, ומחית ליה אכתפיה.
חיזוק לתירוץ: כדרב יצחק בר יוסף, דאמר רב יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן: היוצא בטלית מקופלת ומונחת לו על כתפיו בשבת - חייב חטאת.
עוד חיזוק: וכי הא דאמר ליה שמואל לרב חיננא בר שילא: כולהו רבנן דבי ריש גלותא - לא ליפקו בסרבלי חתימי, לבר מינך, דלא קפדי עליך דבי ריש גלותא.

דברי שמואל: יוצא העבד בחותם שבצוארו, אבל לא בחותם שבכסותו.
חיזוק מבריתא: תניא נמי הכי: **יוצא העבד בחותם שבצוארו, אבל לא בחותם שבכסותו.**
סתירה מבריתא: ורמינהו:

זה וזה אין מקבלין טומאה		לא יצא העבד בחותם שבצוארו, ולא בחותם שבכסותו
זה וזה מקבלין טומאה	אבל יוצא הוא בזוג שבכסותו	ולא בזוג שבצוארו
זה וזה אין מקבלין טומאה		ולא תצא בהמה לא בחותם שבצוארה ולא בחותם שבכסותה ולא בזוג שבכסותה ולא בזוג שבצוארה

תירוץ: לימא: הא - דעבד ליה רביה הא - דעבד איהו לנפשיה!

דחייה ותירוץ אחר: לא, אידי ואידי - דעבד ליה רביה, וכאן - בשל מתכת, וכאן - בשל טיט.
חיזוק: וכדרב נחמן אמר רבה בר אבוה: דבר המקפיד עליו רבו - אין יוצאין בו, דבר שאין מקפיד עליו - יוצאין בו.

עוד חיזוק: הכי נמי מסתברא, מדקתני **זה וזה אין מקבלין טומאה**,

אי אמרת בשלמא של מתכת
 הני הוא דלא מקבלי טומאה,
 הא כלים דידהו - מקבלי טומאה,

אלא אי אמרת בשל טיט תנן
 הני הוא דלא מקבלי טומאה
 הא כלים דידהו מקבלי טומאה?

והא תניא: **כלי אבנים כלי גללים וכלי אדמה אין מקבלין טומאה לא מדברי תורה ולא מדברי סופרים!**

אלא שמע מינה: של מתכת, שמע מינה

אמר מר: **ולא בזוג שבצוארו, אבל יוצא הוא בזוג שבכסותו.**
שאלה: זוג שבצוארו אמאי לא -
תשובה: דילמא מיפסיק ואתא לאיתויי,

קושי: זוג שבכסותו נמי, ליחוש דילמא מיפסיק ואתי לאיתויי!
תירוץ: הכא במאי עסקינן - דמיחא ביה מומחא, וכדרב הונא בריה דרב יהושע. דאמר רב הונא בריה דרב יהושע: כל שהוא ארוג - לא גזרו

אמר מר : לא תצא בהמה לא בחותם שבצוארה ולא בחותם שבכסותה ולא בזוג שבצוארה ולא בזוג שבכסותה, זה וזה אין מקבלין טומאה,

קושי: וזוג דבהמה אין מקבלין טומאה? ורמינהו: **זוג של בהמה - טמאה, ושל דלת - טהורה. של דלת ועשאו לבהמה - טמאה, של בהמה ועשאו לדלת, אף על פי שחיברו לדלת וקבעו במסמרים - טמא, שכל הכלים יורדין לידי טומאתן במחשבה, ואין עולין מיד טומאתן אלא בשינוי מעשה!**

תירוץ: לא קשיא, הא - דאית ליה עינבל, הא - דלית ליה עינבל.
קושי: מה נפשך: אי מנא הוא - אף על פי דלית ליה עינבל, אי לאו מנא הוא - עינבל משוי ליה מנא?
תירוץ: אין, כדרבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן; דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן:
מנין למשמיע קול בכלי מתכות שהוא טמא - שנאמר **כֹּל אֲשֶׁר יִכָּא כָּאֵשׁ תַּעֲכִיּוּ כָּאֵשׁ** אפילו דיבור יבא באש.

קושי: במאי אוקימתא - בדלית ליה עינבל, אימא מציעתא: **ולא בזוג שבצוארו אבל יוצא הוא בזוג שבכסותו וזה וזה מקבלין טומאה, אך דלית ליה עינבל - מי מקבלי טומאה? ורמינהו: העושה זגין למכתשת ולעריסה ולמטפחות ספרים ולמטפחות תינוקות, יש להם עינבל - טמאין, אין להם עינבל - טהורין, ניטלו עינבליהן - עדיין טומאתן עליהם!**

תירוץ: הני מילי - בתינוק דלקלא עבידי ליה, אבל גדול - תכשיט הוא ליה, אף על גב דלית ליה עינבל.

שאלה: אמר מר: ניטלו עינבליהן עדיין טומאתן עליהן. למאי חזו?
תשובה 1: אמר אביי: הואיל שההדיוט יכול להחזירו.

קושי: מתיב רבא: **הזוג והעינבל חיבור!** וכי תימא: הכי קאמר, אף על גב דלא מחבר - כמאן דמחבר דמי, והתניא: **מספורת של פרקים ואיזמל של רהיטני - חיבור לטומאה, ואין חיבור להזאה.**
ואמרינן: מה נפשך, אי חיבור הוא - אפילו להזאה, ואי לא חיבור הוא - אפילו לטומאה נמי לא!
ואמר רבה: דבר תורה, בשעת מלאכה - חיבור בין לטומאה בין להזאה, שלא בשעת מלאכה - אינו חיבור לא לטומאה ולא להזאה. וגזרו על טומאה שלא בשעת מלאכה, משום טומאה שהיא בשעת מלאכה. ועל הזאה שהיא בשעת מלאכה, משום הזאה שלא בשעת מלאכה!

תשובה 2: אלא אמר רבא: הואיל וראוי להקישו על גבי חרס.